

תקנות פיצויי פיטורים (חישוב הפיצויים, והתפטרות שרואים אותה כפיטורים), התשכ"ד-1964¹

בתוקף סמכותי לפי הסעיפים 6, 8, 13 ו-33 לחוק פיצויי-פיטורים, התשכ"ג-1963, ובאישור ועדת העבודה של הכנסת, אני מתקין תקנות אלה:

רכיבי השכר

1. (א) הרכיבים שיובאו בחשבון שכר-עבודה לענין תקנות אלה הם:

- (1) שכר יסוד;
- (2) תוספת ותק;
- (3) תוספת יוקר המחיה;
- (4) תוספת-משפחה.

(ב) נכללת בשכר עבודה תוספת מחלקתית או תוספת מקצועית, יראו תוספות אלה כחלק משכר היסוד.

(ג) לא היה שכר העובד משתלם לפי הרכיבים המנויים בתקנת-משנה (א) או לפי חלק מהם, יובא בחשבון שכרו העבודה הרגיל ללא תוספות.

שכר משרה אחת

[תיקון התשכ"ח (מס' 2)]

1א. לענין חישוב פיצויי-הפיטורים המגיעים לעובד על פי תקנות אלה ממעביד פלוני, יובא בחשבון שכר-העבודה שהשתלם לעובד על ידי אותו מעביד בעד משרה אחת בלבד כמקובל באותה עבודה.

חישוב השכר לפי הסכם קיבוצי

[תיקונים: התשכ"ז, התשכ"ח, התשל"ג (מס' 2)]

2. השכר שישמש בסיס לחישוב פיצויי פיטורים יחושב על פי ההוראות שבהסכם הקיבוצי החל על המעביד והעובד, ובאין הסכם כזה על פי ההסכם הקיבוצי החל על המספר הגדול ביותר של עובדים באותו ענף, ובלבד שבעד התקופה שלאחר ט"ז בטבת התשכ"ד (1 בינואר 1964) יהיה החישוב האמור לפי שכרו של העובד ערב פיטוריו (להלן - שכר אחרון), ובעד יתרת התקופה - לפי 80 אחוז לפחות מהשכר האחרון.

אישור על קיום הסכם קיבוצי

3. אישור של הממונה הראשי על יחסי-עבודה כי הסכם קיבוצי פלוני חל על מעביד ועובד, או על המספר הגדול ביותר של עובדים בענף, יהיה ראיה מכרעת לענין תקנה 2.

¹. ק"ת 1534, התשכ"ד (20.1.1964), עמ' 632 (758).

תיקונים: ק"ת 1676, התשכ"ה (21.1.1965), עמ' 1254;
ק"ת 1812, התשכ"ו (3.12.1965), עמ' 511;
ק"ת 1994, התשכ"ז (2.2.1967), עמ' 1380;
ק"ת 2168, התשכ"ח (11.1.1968), עמ' 619;
ק"ת 2195, התשכ"ח (14.3.1968), עמ' 962 [התשכ"ח (מס' 2)];
ק"ת 2731, התשל"א (19.8.1971), עמ' 1493;
ק"ת 3028, התשל"ג (28.6.1973), עמ' 1563;
ק"ת 3037, התשל"ג (20.7.1973), עמ' 1676 [התשל"ג (מס' 2)];
ק"ת 3295, התשל"ה (20.2.1975), עמ' 912;
ק"ת 3432, התשל"ו (18.11.1975), עמ' 470;
ק"ת 3861, התשל"ח (20.6.1978), עמ' 1540;
ק"ת 4023, התשל"ט (4.9.1979), עמ' 1831;
ק"ת 4231, התשמ"א (4.5.1981), עמ' 995;
ק"ת 4378, התשמ"ב (7.7.1982), עמ' 1279;
ק"ת 4392, התשמ"ב (12.8.1982), עמ' 1456 [התשמ"ב (מס' 2)];
ק"ת 4574, התשמ"ד (5.1.1984), עמ' 688;
ק"ת 4732, התשמ"ה (22.11.1984), עמ' 362;
ק"ת 5021, התשמ"ז (1.4.1987), עמ' 742;
ק"ת 5286, התש"ן (16.8.1990), עמ' 966;
ק"ת 5905, התשנ"ח (15.6.1998), עמ' 896;
ק"ת 6117, התשס"א (25.7.2001), עמ' 963.

חישוב השכר כשאין הסכם קיבוצי

[תיקונים: התשכ"ז, התשכ"ח, התשל"ג (מס' 2)]

4. השכר שישמש בסיס לחישוב פיצויי-פיטורים בענף עבודה שאין בו הסכם קיבוצי יהיה:

- (1) בעד התקופה שלאחר ט"ז בטבת התשכ"ד (1 בינואר 1964) - שכרו האחרון של העובד;
- (2) בעד יתרת התקופה - שכר העבודה הממוצע של העובד, בלי תוספת יוקר המחיה, כשהוא מחושב לכל התקופה שבעדה מגיעים הפיצויים, בצירוף תוספת יוקר המחיה על השכר הממוצע האמור בשיעור לפיו חושבה תוספת יוקר המחיה בשכרו האחרון, אך בשום מקרה לא פחות מ-80 אחוז מהשכר האחרון.

תשלום תוספת יוקר שינוי בשכר אחרון

(תיקון התשמ"ז)

5. (א) על אף האמור בתקנות 2 ו-4, היתה הזכות לפיצויי פיטורים מותנית, על פי הוראה שבחיקוק, במילוי תנאי מצד העובד לאחר יום הפסקת יחסי עובד ומעביד או במילוי תנאי במשך תקופה מסויימת שלאחר אותו יום, יכלול השכר האחרון את תוספת היוקר שהיתה חלה לגבי העובד ביום מילוי התנאי האמור או ביום תום התקופה האמורה, לפי הענין, אילו המשיך לעבוד.
- (ב) נדחה מועד תשלום פיצויי הפיטורים מכוח הוראה של חיקוק, למועד שלאחר הפסקת יחסי עובד ומעביד, יכלול השכר האחרון את תוספת היוקר שהיתה חלה לגבי העובד, במועד תשלום פיצויי הפיטורים שנקבע באותו חיקוק, אילו המשיך לעבוד.

חישוב פיצויים בחופשה ללא תשלום

(תיקון התשמ"א)

5א. לענין חישוב פיצויי פיטורים לעובד שהיה בחופשה ללא תשלום יהיה השכר האחרון -

- (1) בחופשה ללא תשלום מכוח הוראה של דין - השכר שהיה משתלם לו ערב פיטוריו אילו עבד אצל אותו מעביד;
- (2) בכל מקרה אחר - השכר שהשתלם לו ערב יציאתו לחופשה ללא תשלום בצירוף תוספת יוקר המחיה על השכר האמור בשיעור שהיה מתווסף לשכרו האמור אילו עבד אצל אותו מעביד ערב פיטוריו.

שינוי זמני

6. חל בשכרו של העובד שינוי זמני, יחושב השכר האחרון לפי שכר העובד כאילו לא חל שינוי כאמור.

עבודה חלקית

7. עבר עובד מעבודה מלאה לעבודה חלקית או מעבודה חלקית לעבודה מלאה, יחושב שכרו האחרון לגבי כל אחת מתקופות העבודה לפי שכרו ערב פיטוריו באופן יחסי למידת החלקיות של עבודתו.

הפחתת שכר

8. חלה הפחתה בשכרו של העובד, אשר כתוצאה ממנו קטן שכרו האחרון, יראו כשכר אחרון לגבי התקופה שלפני ההפחתה את שכרו של העובד ערב ההפחתה.

שכר קבלני

9. היה שכר עבודתו של עובד כולו או מקצתו משתלם בעד ביצוע עבודה מסויימת או בחלק מהפדיון או שהיה עיקר שכר עבודתו לפי כמות התוצרת, יראו כשכרו האחרון ביחס לשכר כאמור את השכר הממוצע של שנים עשר החדשים שקדמו לפיטורים.

הפסקות שאינן באות במנין

10. לענין קביעת סכום הפיצויים לא יבואו במנין:

- (1) שירות צבאי, או שירות צבאי מלא על פי התחייבות לשירות קבע, כאמור בסעיף 2(1) לחוק;
- (2) תקופה של שירות חלקי כאמור בסעיף 2(1) לחוק העודפת על 120 יום;
- (3) תקופה של חופשה או פגרה שלא בשכר כאמור בסעיף 2(5) לחוק העודפת על 14 יום לשנת עבודה, למעט תקופה כאמור שבעדה זכאית העובדת לדמי לידה בהתאם לתוספת השביעית לחוק הביטוח הלאומי, התשי"ד-1953;

- (4) הפסקה מחמת תאונה או מחלה, למעט תקופת הפסקה כאמור שעבורה זכאי העובד לתשלום מכוח היותו עובד, על פי חוק, הסכם קיבוצי, חוזה עבודה או נוהג ושלא תעלה על 30 יום לשנת עבודה, עם זכות צבירה;
- (5) הפסקה כאמור בסעיף 2(9) לחוק העודפת על 7 ימים לשנת עבודה.

בן משפחה

11. בן משפחה לענין סעיף 6 לחוק הוא אחד מאלה:

- (1) בן זוגו של העובד, לרבות הידועה בציבור כבן-זוג;
- (2) ילדו של העובד, לרבות ילד מאומץ או חורג;
- (3) הורה של העובד;
- (4) נכדו של העובד, סבו או הורה של בן-זוגו הגר עם העובד ועיקר כלכלתו עליו.

התפטרות לרגל העתקת מגורים

[תיקונים: התשכ"ד, התשכ"ה, התשכ"ו, התשכ"ז, התשכ"ח, התשכ"ט, התשל"א, התשל"ב, התשל"ג, התשל"ד, התשל"ה, התשל"ו, התשל"ז, התשל"ח, התשל"ט, התשמ"א, התשמ"ב, התשמ"ג, התשמ"ד, התשמ"ה, התשמ"ו, התשמ"ז, התשמ"ח, התשמ"ט, התשס"א]

12. (א) רואים התפטרותו של עובד כפיטורים לפי פסקה (1) לסעיף 8 לחוק אם המרחק בין מקום מגוריו החדש לבין מקום מגוריו הקודם הוא 40 ק"מ לפחות, ומקום מגוריו החדש רחוק יותר ממקום עבודתו מאשר מקום מגוריו הקודם. המרחקים לענין תקנת משנה זו יחושבו לפי המרחק שבין ישובים כמובא בפרסומי מרחקי הדרך של מחלקת המדידות במשרד העבודה.

(ב) רואים התפטרותו של עובד בפיטורים לפי פסקה (2) לסעיף 8 לחוק אם העובד גר לפחות 6 חדשים בישוב חקלאי או בישוב באיזור פיתוח שאליו העתיק את מגוריו. בתקנת משנה זו - "ישוב חקלאי" - קיבוץ, מושב, או ישוב שמרבית תושביו הם חקלאים;

"ישוב באזור פיתוח" - אחד הישובים: אופקים, אילת, בית-שאן, בית-שמש, דימונה, חצור, ירוחם, כרמיאל, מגדל העמק, מדרשת שדה-בוקר, מצפה רמון, מעלות-תרשיחא, נתיבות, נצרת-עילית, ערד, צפת, קרית-גת, קרית-מלאכי, קרית-שמונה, שדרות, שלומי, יקנעם-עילית, עכו, טבריה, עפולה, גילון, עצמון, יודפת, יעד, קורנית, שכניה, מורשת, מנוף, מרכז ספיר, יבנאל, כפר-ורדים, הילה, מתת, אדר, עמקה, תרשים, כמון, מכמנים, ורד הגליל, ארשת, עדי, הררית, פרחי אביב, צורית, טל אל, כליל, קציר, מנחמיה, מטולה, מגדל, רמת ישי, ראש פינה, כנרת, (המושבה), כפר תבור, יסוד המעלה, מסד, מצפה נטופה, חיספין, אשחר, הר חלוץ, יובלים, מעלה צביה, רקפת, חורפיש, מצפה הושעיה, גבעת אלה, גבעת אבני, אלון הגליל, אבטליון, שרשים.

(ג) רואים התפטרותו של עובד לפי פסקה (3) לסעיף 8 לחוק כפיטורים אם העתיק מקום מגוריו עקב העברה בתפקיד של בן זוגו המשרת בשירות צבאי על פי התחייבות לשירות-קבע, והמרחק בין מקום מגוריו החדש רחוק יותר ממקום עבודתו מאשר מקום מגוריו הקודם; המרחקים לענין תקנת משנה זו יחושבו כאמור בתקנת משנה (א).

(ד) רואים התפטרותו של עובד כפיטורים לענין פסקה (3) לסעיף 8 לחוק, אם העובד העתיק את מקום מגוריו למקום התנחלות או היאחזות שאישרו לענין זה שר הבטחון ושר החקלאות וגר באותו מקום לפחות ששה חדשים רצופים.

(ה) רואים התפטרותו של עובד לפי פסקה (3) לסעיף 8 לחוק כפיטורים אם העתיק מקום מגוריו עקב העברה בתפקיד של בן זוגו המשרת במשטרת ישראל או בשירות בתי הסוהר, והמרחק בין מקום מגוריו החדש לבין מקום מגוריו הקודם הוא לפחות 40 ק"מ ומקום מגוריו החדש רחוק יותר ממקום עבודתו מאשר מקום מגוריו הקודם; המרחקים לענין תקנת משנה זו יחושבו כאמור בתקנת משנה (א).

(ו) רואים התפטרותו של עובד לפי פסקה (3) לסעיף 8 לחוק כפיטורים, אם העתיק מקום מגוריו עקב הצטרפותו לבן זוג היוצא לתקופה העולה על ששה חדשים לחוץ לארץ בשליחות המדינה, ההסתדרות הציונית העולמית - הסוכנות היהודית לארץ-ישראל, קרן קיימת לישראל או קרן היסוד - המגבית המאוחדת לישראל, והמעביד סירב לאשר לעובד חופשה שלא בשכר לתקופת השליחות כאמור.

(ז) רואים התפטרותו של עובד לפי פסקה (3) לסעיף 8 לחוק כפיטורים אם התפטר מעבודתו עקב גירושיו והעתיק מקום מגוריו ליישוב בישראל המרוחק 40 ק"מ לפחות ממקום מגוריו הקודם, ובלבד שגר ביישוב כאמור ששה חדשים לפחות; המרחקים לענין תקנת משנה זו יחושבו כאמור בתקנת משנה (א).

(ח) רואים התפטרותו של עובד לפי פסקה (3) לסעיף 8 לחוק כפיטורים, אם התפטר מעבודתו והעתיק מקום מגוריו

עקב הצטרפותו לבן זוג העובד בשירות המדינה או גוף ציבורי אחר שאישרה לענין זה הממשלה, ואשר היחידה שבה הועסק בן הזוג מועברת לירושלים על-פי החלטת הממשלה, והמרחק בין מקום מגוריו הקודם ובין ירושלים הוא 40 ק"מ לפחות.

(ט) רואים התפטרותו של עובד לפי פסקה (3) לסעיף 8 לחוק כפיטורים, אם התפטר מעבודתו והעתיק מקום מגוריו עקב הצטרפותו לבן זוגו העובר למקום עבודה אחר ולמקום מגורים אחר בישראל הנמצאים לפחות ארבעים קילומטרים ממקום מגוריו הקודם, ובלבד שמקום מגוריו החדש של העובד רחוק יותר ממקום עבודתו ממקום מגוריו הקודם ושהעובד גר שישה חודשים לפחות במקום מגוריו החדש.

השם

13. לתקנות אלה ייקרא "תקנות פיצויי פיטורין (חישוב הפיצויים, והתפטרות שרואים אותה כפיטורים), התשכ"ד-1964".

א' בשבט התשכ"ד (15 בינואר 1964)

יגאל אלון
שר העבודה